

รณรัตน์ ศิริมากร 2552: ผลของการเผาตามที่กำหนดต่อการใช้ถิ่นที่อาศัยของสัตว์กินพืชขนาดใหญ่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี ปรินญาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย (วนศาสตร์) สาขาวิชาชีววิทยาป่าไม้ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองลาก สุขมาสรวง, วท.ค. 133 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพืชที่เป็นไม้รุ่ม กล้าไม้ และมวลของหญ้า ทั้งในป่าเต็งรังและป่าผสมผลัดใบในพื้นที่เผาและไม่เผาระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือนตุลาคม 2549 และเพื่อศึกษาการเข้าใช้ประโยชน์สัตว์ป่ากินพืชโดยเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ป่าเต็งรัง และป่าผสมผลัดใบที่ทำการเผากับที่ป้องกันไฟ โดยการบันทึกการปรากฏ และไม่ปรากฏของรอยกินใบแปลงตัวอย่าง ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2550

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการเผาตามที่กำหนดทำให้จำนวนชนิด และปริมาณของไม้รุ่มในป่าเต็งรัง ลดลงร้อยละ 33.33 และ 56.95 ตามลำดับ ในป่าผสมผลัดใบลดลงร้อยละ 18.18 และ 23.57 ตามลำดับ จำนวนชนิด และปริมาณของกล้าไม้ในป่าเต็งรัง ลดลงร้อยละ 2.17 และ 28.74 ตามลำดับ ในป่าผสมผลัดใบลดลง ร้อยละ 25.33 และ 6.52 ตามลำดับ ชนิดหญ้าทั้งในป่าเต็งรัง และป่าผสมผลัดใบจำนวน มีจำนวนคงเดิม แต่มวลของหญ้าในป่าเต็งรังลดลงร้อยละ 80.01 และป่าผสมผลัดใบลดลงร้อยละ 48.39 ในช่วงหลังเผาปี พ.ศ.2549 กวางป่า เก้ง หมูป่า และวัวแดง เข้าใช้ประโยชน์ป่าเต็งรังที่มีการเผามากกว่าที่ป้องกันไฟ ร้อยละ 40.00 23.79 56.33 และ 45.28 และ กวางป่า เก้ง หมูป่า เข้าใช้ประโยชน์ในป่าผสมผลัดใบที่เผามากกว่าป่าผสมผลัดใบที่ป้องกันไฟ ร้อยละ 16.14 216.8 10.25 ภายหลังการเผาตามที่กำหนดปี พ.ศ.2550 เปรียบเทียบในพื้นที่เดียวกัน พบว่า ในพื้นที่ป่าเต็งรังที่เผา ทำให้ กวางป่า เก้ง หมูป่า และวัวแดง เข้าใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.00 119.23 0.00 และ 193.33 ตามลำดับ และในพื้นที่ป่าผสมผลัดใบที่เผา เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.57 75.75 18.75 และ 222.22 ตามลำดับ ผลการศึกษาในช่วงหลังเผาปี พ.ศ. 2550 ในพื้นที่ต่างกัน พบว่า เก้ง หมูป่า และวัวแดง เข้าใช้ประโยชน์ป่าเต็งรังที่มีการเผามากกว่าที่ป้องกันไฟ ร้อยละ 14.04 34.48 และ 38.64 ตามลำดับ ยกเว้นกวางป่าใช้ประโยชน์ป่าเต็งรังป้องกันไฟมากกว่าที่เผา ร้อยละ 0.97 โดยทั้งกวางป่า เก้ง หมูป่า และวัวแดง ต่างใช้พื้นที่ป่าผสมผลัดใบที่เผาในช่วงหลังเผาปี พ.ศ.2550 มากกว่าที่ป้องกันไฟทั้งหมด ร้อยละ 0.99 22.41 21.05 และ 24.14 ตามลำดับ